

Vóórkomen van suïcidepogingen in Den Haag; een update

Irene Burger, epidemiologisch onderzoeker GGD Den Haag

Christien van de Linden, Medisch Centrum Haaglanden, locatie Westeinde
Annemarie Bos, Hagaziekenhuis, locatie Leyenburg ziekenhuis
Thomas Eckhardt, Ambulancezorg Haaglanden
Sandor Post, Hagaziekenhuis, locatie Rode Kruisziekenhuis
Margaret van Yperen, Bronovo ziekenhuis
Bert van Hemert, acute psychiatrische dienst Parnassia Bavogroep

Haagse ziekenhuizen

GGD Den Haag lange traditie in onderzoek naar suïcidaal gedrag:

- Het vóórkomen van **suïcide** (o.b.v. formulieren van de lijkschouwers): continue registratie sinds 1977.
- Het vóórkomen van **suïcidepogingen** (o.b.v. registratie van ziekenhuizen, crisisdienst en ambulancevervoer): registratie met intervallen sinds 1987.

Haagse ziekenhuizen

Belang monitoren suïcidepogingen (I)

- Risicogroepen voor een suïcidepoging veranderen in tijd en plaats.
- Een suïcidepoging is de sterkste individuele voorspeller van een mogelijk suïcide. (Suominen e.a. 2004)
- 10% Van de mensen die voor een suïcidepoging in een ziekenhuis worden behandeld pleegt binnen tien jaar een suïcide. (Mitzendorfer Rutz & Schmidke 2009)
- Meer dan de helft van de mensen die een suïcide heeft gepleegd had al eerder een suïcidepoging gedaan. (Kerkhof e.a. 2007)

Haagse ziekenhuizen

Belang monitoren suïcidepogingen (II)

- Jaarlijks worden circa 14.000 suïcidepogingen behandeld op de eerste hulp van ziekenhuizen (1.400 – 1.500 suïcides per jaar in Nederland).
- Bij twee van de drie suïcidepogingen is langer verblijf in een ziekenhuis noodzakelijk.
- Aan directe medische kosten €35 miljoen per jaar.

Haagse ziekenhuizen

Belang monitoren suïcidepogingen III

- Graadmeter voor psycho-sociale gezondheid van groepen mensen.
- Belangrijk gezondheidprobleem (in ernst en omvang) met een grote ziektelast.
- Moment voor interventie/secundaire preventie (zoals inschatting van het suïciderisico).

Haagse ziekenhuizen

Registratie van suïcidepogingen in Den Haag

Onderzoekperioden:

- 1987 - 1994
- 2002 – 2004
- Vanaf 2008 --> periode van UPDATE

Haagse ziekenhuizen

Definitie suïcidepoging:

- 'Een daad **zonder dodelijke afloop**, waarbij een **Hagenaar** uit eigen vrije wil **niet-habituëel gedrag** vertoont dat zonder interventie van derden **inwendige of uitwendige schade aan diens lichaam** toebrengt en dat bedoeld is om door de betrokkene gewenste veranderingen te bewerkstelligen door middel van de actuele of te verwachten lichamelijke gevolgen'

International Classification of Diseases-10

- Meldingen binnen vier dagen bij een persoon geteld als één gebeurtenis

Haagse ziekenhuizen

Meldende instanties van suïcidepogingen in Den Haag vanaf 2008

- Alle SEH-afdelingen van de ziekenhuizen
- Acute psychiatrie Parnassia Bavo groep
- Ambulancezorg

Haagse ziekenhuizen

De volgende suïcidepogingen ontbreken:

- Hagenaars die na de suïcidepoging **niet in het medische circuit** terecht zijn gekomen;
- Hagenaars die voor de nazorg alleen zijn gezien door de **huisarts**;
- Hagenaars die **buiten de gemeente** Den Haag een suïcidepoging hebben gedaan;
- **Niet herkend** als suïcidepoging
- **Vergeeten te registreren**
(kans kleiner door verschillende gegevensbronnen)

Haagse ziekenhuizen

Aantal suïcidepogingen bij Hagenaars naar etnische herkomst. Den Haag 2008 -2009.

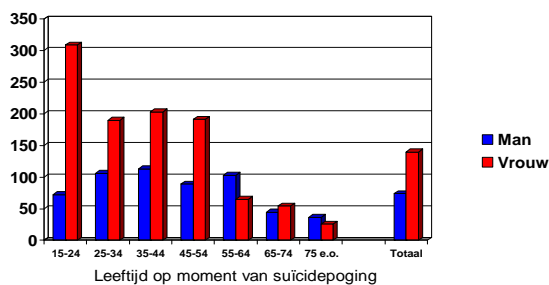
- 580 Nederlands (m:222 ; v:358) **56,1%**
- 144 Surinaams (m: 45 ; v: 99) **13,9%**
- 98 Turks (m: 17 ; v: 81) **9,5%**
- 37 Marokkaans (m: 10 ; v: 27) **3,6%**
- 16 Antilliaans (m: 6 ; v: 10) **1,5%**
- 152 Ov. niet-Nederlands (m:50 ; v:102) **14,7%**
- 1.033 Totaal (incl. 6 etniciteit onbekend)

Haagse ziekenhuizen

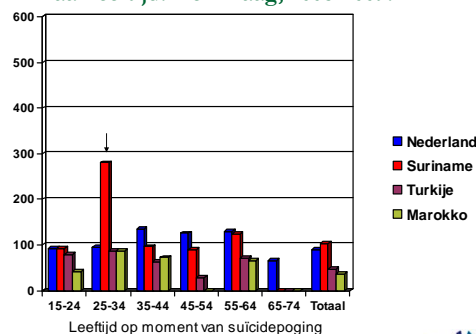
Aantal suïcidepogingen per 100.000 Hagenaars (15 jr. e.o.) per jaar naar leeftijd en geslacht. Den Haag, 2008-2009.

Haagse ziekenhuizen

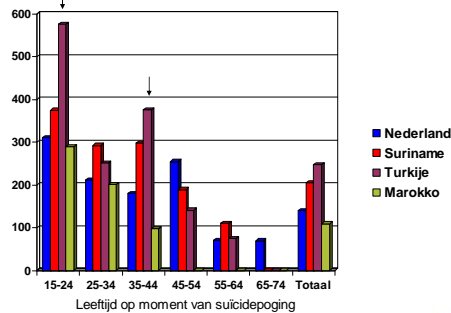
Mannen: aantal suïcidepogingen per 100.000 per jaar naar leeftijd. Den Haag, 2008-2009.

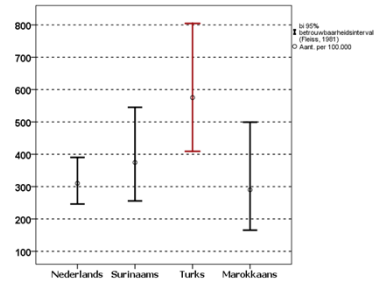
Haagse ziekenhuizen

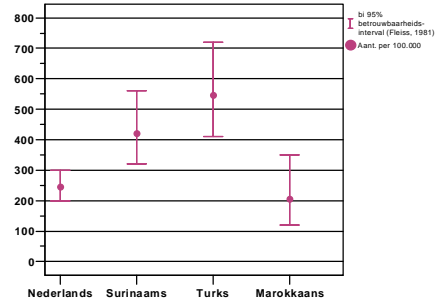
Vrouwen: aantal suïcidepogingen per 100.000 per jaar naar leeftijd. Den Haag, 2008-2009.

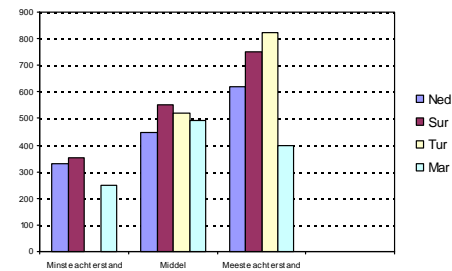
Aantal suïcidepogingen bij 15-24-jarige vrouwen per 100.000 per jaar (met 95% bi) Den Haag, 2008-2009.

Aantal parasuïcides (episodes) bij 15-24-jarige Haagse jonge vrouwen per 100.000 per jaar (met 95% bi). Den Haag, 2002-2004.

Bij 15-44-jarige vrouwen het aantal suïcidepogingen per 100.000 Hagenaars per jaar naar SES per etnische groep. Den Haag, 2008-2009.

Methode van suïcide poging Den Haag 2008-2009 (combinaties mogelijk)

Medicijnen	81%
Andere vergiften (waarschijnlijk veel alcohol)	11%
Alcohol vermeld	12%
Snijden/steken (exkl. Krassen)	10%
Verhangen/verstikking	4%
Overrijden	3%
Springen van hoogte	2%
Anders	3%

Belangrijkste uitkomsten in vergelijking tot eerdere onderzoeken

- 15-24 j. Turkse vrouwen onverminderd verhoogd nu ook op hogere leeftijd (tot 45 jaar)
- 15-24 j. Surinaamse vrouwen niet meer sign. verhoogd
- 15-24 j. Marokkaanse vrouwen 'nog steeds' gemiddeld voorkomen
- Dit verhoogde vóórkomen van suïcidepogingen wordt niet teruggezien in de suïcidestatistieken
- 25-34 j. Surinaamse mannen sign. verhoging = aandachtspunt

Suïcidaliteit bij Turkse en Surinaamse meiden en (jonge) vrouwen gaat dikwijls gepaard met:

- Vergaande onvrijheid in relatie/gezin
- Beperkte autonomie ten koste van eigenwaarde
- Ontbreken van sociale support/affectie/geborgenheid
- Gemis aan gebondenheid en verbondenheid
- Migratie

Haagse ziekenhuizen

Goede preventie en nazorg

- Juiste bejegening (geen straf; veroordeling; negatieve houding).
- Den Haag (GGD en Jutters):
SUNA: SUicide(poging) Nazorg voor 12-25-jarige jongeren.
- Landelijk:
Kwaliteitsdocument ketenzorg bij suïcidaliteit: aanbevelingen voor zorgvuldig samenwerken in de keten.
- Multidisciplinaire richtlijnen in geval van suïcidaliteit.
- www.113online.nl (eerste hulp bij levenspijn).

Haagse ziekenhuizen

Artikel te downloaden via

[http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/
Epidemiologisch-bulletin.htm](http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Epidemiologisch-bulletin.htm)

Dank voor uw aandacht

Haagse ziekenhuizen

Belangenverstrengeling geen

Spreker	Bedrijf	Product	Wetenschappelijk onderzoek	Anders, nl:
Irene Burger	GGD Den Haag		X	

Haagse ziekenhuizen

